

ชื่อหนังสือพิมพ์ ไทยนิวส์	วันที่ - 5 พ.ค. 2557	ปีที่ 44	ฉบับที่ 15920	หน้า 5
-------------------------------------	--------------------------------	--------------------	-------------------------	------------------

มรดกกล้วยนา

น้ำ (7)

ฝ้าย

ฝ้ายเป็นทำนบกั้นลำแม่น้ำที่ชาวบ้านช่วยกันสร้างขึ้นเพื่อกักกันและสรรน้ำให้มีน้ำใช้เพียงพอตลอดฤดูกาลเกษตร ฝ้ายในแต่ละแห่งชาวบ้านเชื่อว่ามีผีอารักษ์ที่เรียกว่า “ผีฝ้าย” คอยปกป้องดูแลรักษาฝ้ายและน้ำให้บังเกิดความอุดมสมบูรณ์ตลอดจนคอยดูแลมิให้เกิดอุบัติเหตุและอุทกภัยในลำน้ำสายนั้น ๆ ด้วย ดังนั้น ในบริเวณใกล้ ๆ ฝ้ายจะมี “หอผี” ซึ่งปลูกเป็นศาลไว้เป็นที่สถิตของผีฝ้าย

เมื่อถึงฤดูกาลใกล้จะทำนา ประมาณเดือนพฤษภาคมถึงมิถุนายนของทุกปีจะมีการประกอบพิธีสังเวยบูชาผีฝ้าย ภาษาชาวบ้านเรียก “เลี้ยงผีฝ้าย”

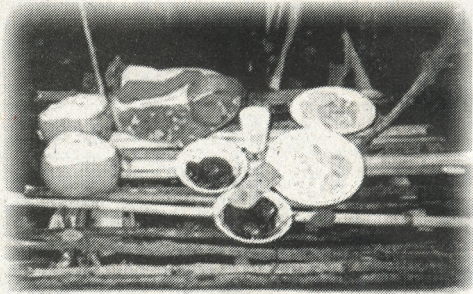
การเลี้ยงผีฝ้ายนั้น แก่ฝ้ายผู้เป็นหัวหน้าฝ้ายจะประชุมลูกฝ้ายที่เป็นตัวแทนของหมู่บ้านที่อาศัยน้ำร่วมกัน เพื่อกำหนดวันเลี้ยง เมื่อใกล้วันเลี้ยง 1 วัน

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	- 5 พ.ค. 2557	44	15920	5

ชาวบ้านจะช่วยกันเตรียมงานและสถานที่ โดยส่วนหนึ่งจะเตรียมเครื่องเซ่นอันประกอบด้วย ข้าวตอก ดอกไม้ ธูป เทียน อาหารคาวหวาน ขนม ผลไม้ จัดใส่ในเสตงประดับช่อ สুরา และสัตว์ที่จะฆ่าสังเวยซึ่งส่วนใหญ่เป็นหมู ส่วนหนึ่งจะแผ้วถางทำความสะอาดหอดี

ในวันพิธีทุกคนต่างมาพร้อมหน้าแล้ว จะช่วยกันยกเครื่องเซ่นที่จัดเตรียมไว้ขึ้นวางตั้งบนหอดี จากนั้นจึงนำสัตว์มาฆ่าหน้าหอดี ข้าแหละเอาเลือดใส่ถ้วยวางรวมกับเครื่องเซ่น ฉีดบนเนื้อบางส่วนแขวนบนหอดี ส่วนที่เหลือ

ก็นำไปปรุงเป็นอาหารประเภทลาบ แกงอ่อมใส่สำหรับไปวางบนหอดี เสร็จแล้วอาจารย์ผู้ประกอบพิธีจะกล่าวคำไถ่ถอนการอัญเชิญผีฝ่ายมารับเครื่องเซ่น พร้อมขอพรให้ผีช่วยดูแลปกป้องคุ้มครองและบันดาลให้น้ำอุดมสมบูรณ์ตลอดฤดูกาลทำนา

ปัจจุบันการเลี้ยงผีฝ่ายยังคงพอมิอยู่ แต่ความหมายแห่งศรัทธาดูเจือจาง เพราะจำนวนเกษตรกรลดลง การบริหารจัดการน้ำหลายท้องที่เป็นระบบชลประทานของรัฐ ผีฝ่ายถูกลดบทบาทจนแทบไม่เหลือความสำคัญ การเลี้ยงผีฝ่ายอาจถูกจัดขึ้นแต่เป็นการจัดโดยมีวัตถุประสงค์ในอันที่จะส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ มีพิธีกรรมทางศาสนาเข้ามาเสริม นอกจากนี้

ยังจัดกิจกรรมแข่งขันต่อแพ เรือพาย แข่งขันบั้งไฟ และให้มีการแสดงมหรสพสมโภชกันอีกเกริก เมื่อการณันแปรเป็นอย่างนี้ ผีฝ่ายจะยังสถิตอยู่หรือหนีไปเกิดเป็นอย่างอื่นไปแล้ว.